

RENDELETI KÖZLÖNY.

KÉZIRAT GYANANT.

BIHARVÁRMEGYE NAGY-SZALONTAI FŐSZOLGABIRÓI JÁRÁSÁNAK HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő: NAGY MÁRTON főszolgabíró.

Kiadja: REICH JAKAB könyvnyomdája.

177. kg. sz.
1901.

I.

Közigazgatási gyakornok a főszolgabírói hivatalban

Tudomásvétele végett ezenel közhírré teszem, hogy Főispán ur öméltsága Tóth István nagy-szalontai lakos végzett joghallgató közigazgatási gyakornokká kinevezvén, szolgálatára a nagy-szalontai járás főszolgabírói hivatalához osztotta be.

Felkérem járásom összes megyei és köz-égi tisztviselőit s közegeit, hogy Tóth István kebelbeli közigazgatási gyakornok urat hivatalos működése terén odaadó készséggel és jóindulattal támogatni sziveskedjenek.

N.-Szalonta, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.ad 2894. kg. sz.
1900.

II.

Nyomtatványok árának befizetése.

Hivatkozva „Rendeleti Közlöny“ öm 1900. évi 12-ik számában közzétett fenti számú körrendeletre, a szalontai járás községei részére 1900. évi augusztus hó 1-től 1901. évi decz hó 31-ig terjedő időszak alatt rendelt hivatalos nyomtatványok, katonai, honvéd-, népfelkelői-, közegészségügyi és országgyűlési képviselő választási hirdetmények, himnlőltási és újraoltási nyilvántartások stb. nyomtatási és bekötési költségeiről Reich Jakab n.-szalontai könyvnyomdatulajdonos által beadott számlát /- alatt oly felhívással adom ki az előljárásúgnak, hogy annak kiegyenlítése fejében 67 kor. 60 fillért közvetlenül Reich Jakab könyvnyomdatulajdonos urhoz e hó végéig küldjön meg s ennek megtörténtéről hozzám tegyen jelentést. Megjegyzem hogy a számlában kitüntetett összeg ez alkalommal a népszámlálási, népmozgalmi, statisztikai s különösen a 10 évre előre beszerzett ügykezelési és anyakönyvi vizsgálati jegyzőkönyvi nyomtatványok árával emelkedett a mult évi összegeknél magasabbra, de már a jövő 1903-ik esztendőben ismét a régi normális nivóra szálland alá

N.-Szalontán, 1902. jun. 21.

Scontro: 1902. január 31.

Nagy Marton,
főszolgabíró.

III.

47. é. i.

Anyakönyvi másodpéldányok beterjesztése.

(Körrendelet az anyakönyvvezető urakhoz)

A már eddig beküldött anyakönyvi másodpéldányok átvizsgálatván, arra a tapasztalatra

jutottam, hogy azok nagyrészből hibákkal vannak telve, holott az anyakönyvek átvizsgálásával megbízott Költő Kálmán n.-szalontai h. anyakönyvvezető ur jelentése szerint az eredeti példányok hibátlanok s így amint látható a másolásnál csuszak be ezen hibák, melyek korrigálása most már lehetetlen, hacsak az illető bejegyzést újból le nem másolják az anyakönyvvezető urak. Felhívom emélfogva anyakönyvvezető urat, hogy a másodpéldányokat amennyiben még be nem terjesztette, pontosan egyeztesse össze az eredetivel — ha pedig már beterjesztette s pótlás illetve helyesbítés végett visszakapta, a helyesbítést lelkiismeretesen eszközölje s annakutána a másodpéldányokat lehető sürgősen terjessze vissza.

N.-Szalontán, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.109. kg. sz.
1902.

IV.

Iskoláztatási kimutatások helyes kiállítása s a pénzbírságok behajtása.

Megbotránkozással vettem a kir. tanfelügyelő urnak alább egész terjedelmében közölt megkeresését, melyből az tűnik ki, hogy az iskolai mulasztási pénzbírságok behajtása körül a legnagyobb mulasztást követik el az előljárók. Amidőn a visszaküldött mulasztási kimutatást idecsatolva kiadom — fegyelmi eljárás terhe mellett hívom fel ez előljárókat, hogy a tanfelügyelői átiratban foglaltakat 10 nap alatt pótolják s a helyesbített kimutatást hozzám ugyanezen határidőre terjesszék be.

N.-Szalontán, 1902. január 21.

Scontro: 1902. február 5.

Nagy Marton,
főszolgabíró.6155. sz.
901

Tekintetes Főszolgabíró Ur!

1901. évi deczember hó 17-én 13. sz. a. kelt átirat al beérkezett kimutatásokat nem vehetem másul

Az oláh-homorogi kimutató C) kimutatásokkal fel van szerelve ugyan, ámde a C) kimutatás csak szeptember hóról szól, holott 1900. évi 1933. sz. a. kelt közíg. bizottsági végzés 15. pontja és 1901. évi 1124. sz. végzés 4. pontja szerint a C) kimutatáshoz a kéthetenként beérkezett vagy bekívánt C) kimutatásokat is kell csatolni Szeptember és október hónapban legalább is 3 C) kimutatásnak kell lennie minden egyes iskoláról.

A még hátralevő 48 korona pénzbírság haladéktalan behajtása iránt kérem sürgősen intézkedni és ha az

előjáróságok a birságot haladéktalanul nem hajtják be, kérem őket az 1900. évi 1933. kb. számú végzés 3. pontja értelmében a be nem hajtott pénzbirosg megfizetésében elmarasztalni.

Méhkerék és Ilve község előjáróságait miután az 1900. évi 1933. sz. kb. végzés 15. pontjának nem tettek eleget, kérem felelősségre vonni. (L. 1895. évi 1171. kb. sz. végzést.)

Erdőgyarak és Csegöd-puszta kimutatásainak kivételével a többieknek a tárgyalásába sem bocsájtkozom, mert nincsenek az 1901. évi 1124 kb. végzés 4. pontja értelmében felszerelve. Előre is megjegyzem azonban, hogyha a be nem hajtott pénzbirosg a mai napig sem hajtott be, kénytelen leszek a birosgpénznek a községi előjárókon való behajtását szorgalmazni.

Tekintetes főszolgabíró ur! A közigazgatási bizottság 1895. évi 1171, — 1900 évi 1933. és 1901. évi 1124. sz. végzéseit oly részletesen szabják meg az előjáróságok teendőit, hogy a jövőben a tudomásul nem vehető kimutatásokat nem ogom többé visszaküldeni, hanem be fogom mutatni a közigi bizottságnak, ahol kérni fogom az előjáróságok botránys mulasztásainak szigorú megtorlását, mert a kir. tanfelügyelőség nem érreá minden egyes alkalommal az előjárókat e tekintetben oktatni

Ant, Tulka és Baji előjáróságai oly felületesen állítják egybe a kimutatásokat, hogy a községükben nem is létező iskolákba is beiskoláztatják (persze papíron) a tanulókat.

Ilyen eljárás mellett nem lehet adminisztrálni!

Kérem szigorú intézkedését és sürgős értesítését.

A most visszazárt kimutatásokat helyesbítve, kiegészítve, felszerelve és úgy várom vissza, hogy a pénzbirosg be legyen hajtva, nehogy a közigi bizottsághoz legyek kénytelen fordulni

A helyesbítendő kimutatásokat feljelentés terhe alatt ez évi február 5-ig visszavárom.

Nagyvárad, 1902. január 9.

Sipos Orban,
kir. tanfelügyelő

V.

175.
1902. kg. sz.

Papp Jánosné körözése.

Állítólag s. kereszturi illetőségű, nagyváradai születésű özv. Papp Jánosné szül. Varga Juliánna 44 éves gör. kath. vallású volt kórházi ápoló, — ki állítólag egy kéményseprőhöz újra férjhez ment — kihallgatása vált szükségessé.

Felhívom az előjáróságot, miszerint nevezettet nyomozza és feltalálás esetén őt hallgattassa ki arra nézve, hogy mivel tudja igazolni, hogy első férjével kötött házassága törvényes volt-e és a házasság hol kötött?

N.-Szalontán, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.

VI.

615.
1902. kg. sz.

Portómentes levelek helyes címzése.

Tapasztalom, hogy a községek által küldött hivatalos levelek portómentességi záradéka helytelenül van a levelekre rávezetve — miért is a községnek kell mindig 10 — 10 fillért esetleg többet portóköltésekben fizetni. Több jegyző ur csak k. vagy közigi jelzést tesz a levelekre; ez helytelen — mindig kitüntető hogy közigazgatási,

katonai, árvaügyi, községi, bírósági stb. ügyben hivatalból — portómentes, és teljesen ki kell írni az egész záradékot, nem pedig rövidítve Amennyiben jövőben mulasztást veszek észre, a magam részéről is szigorúan birosgolni fogom a felületesen eljáró előjárói tagot.

N.-Szalontán, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.

VII.

174.
1902. kg. sz.

Elveszett marhajárlatok körözése.

M. kir. belügyminiszter urnak az elveszett marhajárlatok körözése körül követendő eljárás tárgyában kiadott rendeletét aiább egész terjedelmében közlöm szigorú mihezartás végett.

N. Szalontán, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.

Másolat.

M. kir. belügyminiszter 137043/V — e számú körrendelet valamennyi törvényhatóságnak. Ismételtén tapasztaltam, hogy a hatóságok azon nézetben vannak, hogy az elveszett marhalevél helyett nem állítható ki addig másolat, míg az elveszett marhalevélre vonatkozólag felterjesztett körözüvény a „Rendőri Közlöny”-ben közzé nem tétetett A hatóságok ezen felfogása téves és törvényes alappal nem bír, mert az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi október hó 15-én foganatosított 40 900/888. sz. a kiadott földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet 29. §-a szerint annak, hogy az elveszett marhalevél helyett másolat állíttassék ki, nem képezi előfeltételét az, hogy az elveszett marhalevélre vonatkozó körözüvény a „Rendőri Közlöny”-ben előbb közzététessék, hanem kiállítandó a másolat az elveszett marhalevélre vonatkozó körözüvénynek a „Rendőri Közlöny”-ben való közzététele előtt is, az elveszés tényének bejelentésétől számított bizonyos határidő eltelté után, mely egy hónapnál rövidebb nem lehet; azon esetben, ha a marhalevél tulajdonos az elveszés tényét, vagy annak valószínűségét bebizonyította Hasonlóképpen téves és nem bír törvényes alappal a hatóságoknak az a felfogása, hogy a talált (bitang) állatok nem árverezhetők el addig, míg azok a „Rendőri Közlöny”-ben nem közzétettek. Téves ezen felfogás azért, mert sem a mezőgazdaságról és mezőrendéségről szóló 1894. évi XII t. cz. sem pedig az annak végrehajtása iránt 1894. évi 48000 sz. a kiadott földmívelésügyi miniszteri rendelet nem írja elő azt, hogy az említett állatok a „Rendőri Közlöny”-ben közzéendők, minélfogva azok elárverezhetésének szintén nem képezheti előfeltételét a Rendőri Közlönyben való közzétetés megtörténte Felhívom a törvényhatóságot, hogy a fentebbiekről az összes alattas hatóságokat tudomás és mihezartás végett értesítse. Végül megjegyzem, hogy ezen rendelettemhez a földmívelésügyi miniszter hozzájárult Budapest, 1901. évi december hó 12 én. A miniszter helyett: Gulner s. k. államtitkár.

VIII.

178.
1902. kg. sz.

Árvédelmi előintézkedések.

A legközelebbi napokban leesett nagymennyiségű hó a vett értesülések szerint méteres magasságban elborította a hegyes vidékeket Ezen körül-

mény azon következtetésre nyuit alkalmat, hogy az esetleges gyors olvadás esetén tetemes áradásra számíthatunk, miért is a rohamos ár elleni óvintézkedések már most megteendők

Ugyanazért még most a nyugalom idején rendelem és tudatom a következőket:

Az előjáróság teendői a bekövetkező ár-
viz esetére előzetesen felosztandók; meghatározandó, hogy az első, bárhonnan vett hirre melyik előjárói tag hány emberrel vonul ki a gátra, kik és mikor váltják fel és így tovább, ki bizatik meg ezalatt a rend fentartásával, a közérő előállításával a községben; gondoskodni kell, hogy a védekezésnél szükséges házi szerszámok és viharlámpák elkészítve, oly módon tartassanak készen, hogy azok bármely pillanatban használhatók legyenek.

Ezen intézkedésről járásom területén a Feketekörös mentén levő összes érd kelteket és birtokosságot értesítsék, hogy a bekövetkező áradás bennünket készenlétben találjon.

I. Hatósági közegek beosztása.

Hatóságom részéről a felügyeleti kör következőleg osztatik be:

1. Hórindzsától Malomfokig (tamásdai hid védelme) a feketekörösi társulat védvonalán, állomás: bajji őrház, Tamásda, Ant. — Hatóság képviselője *Nagy Márton* főszolgabíró.

2. Malomfoktól remetei hidig (állomás Sarkad közsegháza), a hosszufoki társulat és az alsó-fehérekörösi társulat védvonalai (remetei hid védelme) Ezenfelül a „Felfogó csatorná”-nak a szalontai járásba eső szakasza a feketekörösi toroktól az ináncsi patakig (a közbeeső hidak védelmével). — Hatóság közeg *Fráter Emil* szolgabíró.

3. Központi szolgálat (állomás a szalontai főszolgabírói hivatal). Távirda és telephon sürgönyök felvétele, továbbítása és rendelkezések közvetítése Hatóság közeg *Nagy Zoltán* főszolgabírói írnok.

II. Társulati közegek beosztása.

A „Feketekörösi Ármentesítő Társulat” tekintetes igazgatóságának velem közölt intézkedése szerint a társulat gátvonalala a következő védelmi szakaszokra osztatik fel:

a) a Feketekörösön:

1. Malomfoktól a nagyzerindi hidig *Kulcsár Imre* anti jegyző;
2. a nagyzerindi hidtől a „Felfogó csatorna” torokig *Rozsa József* tamásdai jegyző;
3. a „Felfogó-csatorna”-toroktól a vadászi kompig *Bróda Kálmán* bajji jegyző
4. a vadászi komptól a talpasi hidig *Bauda Károly* tótgyaraki gazdatiszt;
5. a talpasi hidtől a görbedi patakig *Herman Géza* feketebátori jegyző;
6. a görbedi patakon *Szécsén Antal* nagyszalontai mérnök;

b) a „Felfogó-csatorná”-n:

1. A csatorna toroktól Gyepesig a jobb parton *Szenes Gábor* uradalmi intéző, balparton és a gyepes bekötőgát balpartján *Diósy Mihály* gazdatiszt;

2. Gyepesről az erdőgyaraki hidig jobbparton *Takács Géza* kasznár, balparton és gyepes bekötőgát balpartján *Kovács Lajos* erdőgyaraki jegyző;

3. erdőgyaraki hidtől Kölesérig és Antér bekötőgáton *Kádár József* intéző;

4. Kölesértől Korhány-hidig és köleséri gáton *Tóth Gyula* társ. irodatiszt;

5. Korhány hidtől Csürvölgyig a jobboldalon *Stecshál Farkas* nagybérő, baloldalon a az Oprepatak gátján *Bojlucz Emánuel* o-homorogi jegyző;

6. Csürvölgytől ináncsi patakig a balparton *Zöldy János* uradalmi tiszt;

7. ináncsi paktól Barakonyérig baloldalon, az ináncsi bekötőgát jobbpartján s a Barakonyér bekötőgáton *Fríz Sándor* gazdatiszt;

Leidl Henrik társulati igazgató főmérnök, *Müller György* társulati tükár segédkezése mellett a Feketekörös folyó védgátjain, míg *Lazarovits Gábor* társulati szakaszmérnök a Felfogó csatorna védgátjain vezeti a védekezést.

III. Csendőrség beosztása.

1. Szalontai összes csendőrség őrmesterrel bajji őrházhoz vonul.

2. Sarkadi összes csendőrség őrmesterrel Tamásdán jelentkezik. Innen vonulnak le a védekezés folyamata alatt Antra és Remetére.

3. A feketebátori összes csendőrség a feketebátori őrházhoz vonul.

Az árvédekezés megkezdésekor minden községben az előjáróság által egy *árvédekezési napló* nyitandó, melybe a vett rendeletek érkezési ideje és tárgya, valamint azoknak mikénti foganatosítása és ideje; a védekezési célokra átbocsátott anyagok, eszközök bejegyzendők lesznek, hogy az a védekezésnek minden tekintetben teljes és hű képét nyújtsa.

Nagy Szalonta, Sarkad és Fekete-Bátor község előjárósága e teendőkön kívül, a csendőrök kivonulása alkalmával *csendőrlaktanya-őrségről* tartozik gondoskodni.

Végezetül meghagyom az előjáróságnak, hogy *jeletem rendeletem miként történt előkészítéséről* hozzám aonnal kimerítő jelentést tegyen

N. Szalonta, 1902. január 21.

Scontro: januar 31

Nagy Márton,
főszolgabíró.

178.
1902 kg sz.

A nagyszalontai, sarkadi es feketebátori m kir. csendőrőrsparancsnokságnak.

Az árviz elleni védekezés tárgyában kibocsátott fenti körrendeletemet, tudomás és alkalmazkodás végett oly felhívással adom ki, miszerint a bekövetkezendő árvédelem esetére, az első bárhonnan vett hirre a *szalontai csendőrőrs az őrmesterrel a bajji őrháznál, a sarkadi csendőrőrs az őrmesterrel a tamásdai-, a feketebátori csendőrőrs pedig a feketebátori őrháznál* jelentkezzenek.

Nagy-Szalonta, 1902. január 21.

Nagy Marton,
főszolgabíró.

178. kg. sz.
1902.

A „Feketekörösi“, „Hosszúfoki“. végül az „Alsó-fehér-körösi“ ármentesítő tarsulatok Tekintetes Igazgatóságainak.

A bekövetkező árvíz ellen, az előleges óvintézkedéseket a tenti körrendeletben megtevénytől a Tekintetes Igazgatóságot tisztelettel azzal értesitem, hogy azt tudomásul venni és a közérdek szempontjából netalán szükségesnek vélt további pótlásokról engem idejekorán értesíteni sziveskedjék.

Nagy-Szalonta, 1902. január 21.

Nagy Márton,
főszolgabíró.

IX.

185. kg. sz.
1902.

Országos gazdasági munkás- és cseledsegélypénztár részére tagok szerzése.

Az országos gazdasági munkás- és cseledsegélypénztár ügyének felkarolását már több ízben figyelmébe ajánlottam a községi előjáróknak — a munkásoknak a rendes tagok sorába való belépése körül azonban ezideig nem lett elérve a várt eredmény, ami részben, jól tudom, a munkások

idegenkedésének is tulajdonítható; de leginkább mégis a jegyző uraknak közönyösségében leli magyarázatát

Első sorban a községeknek kellene áldozatot hozni e nemes emberbaráti intézmény pártolására, mi úgy volna legezészerűbb, ha a már meglevő munkássegély alap jövedelmének egy részéből bizonyos számú tagsági díjat fizetnének olyformán azonban, hogy a község ne névre tegye meg alpványát, s ne állandósítson ezáltal kivételes kedvezményeket, hanem időről időre a pártfogásra leginkább méltó munkás helyett (egyik évben egyik, másik évben esetleg másik munkás helyett) teljesítsen befizetéseket a község a munkássegély-, esetleg mezőgazdasági alapjából s hol egyik, hol másik munkás részéről biztosítsa annak lehetőségét, hogy azon esetben, ha a segélypénztárba belépnek, a félévi tagsági díj megfizetésében a községi segélyalap évi jövedelme segítségükre leend.

Felkérem különösen a községi jegyző urakat, hassanak oda, hogy a munkás segélyalap jövedelme ily nemes célra használtassék fel s tett intézkedéseikről hozzám ez évi február hó végéig jelentést tenni sziveskedjenek, még pedig a toborzott tagok számának bejelentésével.

N -Szalonta 1902. január 21.

Scontro: februar 28.

Nagy Márton,
főszolgabíró.

